

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ СУД У НОВОМ САДУ
Гж2.427/25
20.10.2025. године
Нови Сад

Апелациони суд у Новом Саду, поступајући у већу судија Љиљане Цицмил, председника већа, Јасмине Аларгић и Ксеније Рончевић, чланова већа, у правној ствари **тужиоца-противтуженог АА** из ..., ул. ... бр. ..., кога заступа пуномоћник Рада Рвовић, адвокат у Суботици, против **тужене-противтужиље ББ** из ..., ул. ... бр. ..., ради заштите од насиља у породици, одлучујући о жалбама тужиоца-противтуженог и тужене-противтужиље, изјављеним против пресуде Основног суда у Новом Саду П2.1920/22 од 9.4.2025. године, у седници већа одржаној 20.10.2025. године, донео је

РЕШЕЊЕ

Жалбе тужиоца-противтуженог и тужене-противтужиље **усваја**, пресуду Основног суда у Новом Саду П2.1920/22 од 9.4.2025. године у усвајајућем делу одлуке о тужбеном захтеву, усвајајућем и одбијајућем делу одлуке о противтужбеном захтеву као и у делу одлуке о трошковима поступка, **укида** и предмет у том делу враћа првостепеном суду на поновно суђење.

Образложење

Побијаном пресудом Основног суда у Новом Саду П2.1920/22 од 9.4.2025. године, одређене су мере заштите од насиља у породици па је туженој-противтужиљи забрањено приближавање тужиоцу-противтуженом на удаљености мањој од 200 метара и забрањен јој је приступ у простор око места становања и места рада тужиоца-противтуженог; забрањено јој је свако даље узнемиравање тужиоца-противтуженог и наложено јој је да се уздржава од сваког дрског, безобзирног и злонамерног понашања којим се угрожава психички интегритет, душевно здравље и спокојство тужиоца-противтуженог (став 1 изреке). Одређене су мере заштите од насиља у породици па је тужиоцу-противтуженом забрањено приближавање туженој-противтужиљи на удаљености мањој од 200 метара и забрањен му је приступ у простор око места становања и места рада тужене-противтужиље; забрањено је свако даље узнемиравање тужене-противтужиље и наложено је тужиоцу-противтуженом да се уздржава од сваког дрског, безобзирног и злонамерног понашања којим се угрожава психички интегритет, душевно здравље и спокојство тужене-противтужиље (став 2). Наведене мере заштите одређене су на период од годину дана и могу се продужавати све док не престану разлози због којих су одређене (став 3). Одређено је да жалба не задржава извршење пресуде о одређивању мера заштите од насиља у породици (став 4). Део тужбеног захтева тужиоца-противтуженог да се туженој-противтужиљи забрани да тужиоцу наноси или покуша да нанесе телесне повреде је одбијен (став 5). Део противтужбеног захтева да се тужиоцу-противтуженом забрани да се приближава туженој

и њиховој заједничкој млт. деци на удаљености мањој од 500 метара, те да му се забрани свако даље узнемиравање тужене и млт. деце лично или путем телефона је одбијен (став 6). Одређено је да свака странка сноси своје трошкове (став 7).

Против наведене пресуде, жалбу је благовремено изјавио тужилац-противтужени, побијајући је у усвајајућем делу по противтужби (став 2 изреке), због битне повреде одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Против првостепене пресуде, жалбу је, путем пуномоћника, адвоката Раде Рвовић, изјавио тужилац-противтужени, побијајући је у делу у коме је противтужбени захтев тужене-противтужиле усвојен (став 2 изреке) као и у делу одлуке о трошковима поступка (став 7 изреке), због битне повреде одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Против те пресуде, жалбу је благовремено изјавила и тужена-противтужиле, путем пуномоћника, адвоката Олгице В. Батић, побијајући је у делу у коме је тужбени захтев тужиоца-противтуженог усвојен (став 1 изреке) као и у делу којим је противтужбени захтев тужене-противтужиле одбијен (став 6 изреке), због битне повреде одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Жалбе парничних странака су основане.

Испитујући побијану пресуду у границама разлога наведених у жалбама, пазећи по службеној дужности на битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 2 тачке 1, 2, 3, 5, 7 и 9 ЗПП и на правилну примену материјалног права, у смислу одредбе члана 386. став 3 ЗПП, у вези са чланом 202 Породичног закона, овај суд је нашао да је иста у делу у ком је усвојен тужбени захтев тужиоца-противтуженог као и у делу у ком је одлучено о противтужбеном захтеву тужене-противтужиле, захваћена битном повредом одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 12. ЗПП, те да је делом донета и на основу погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, због чега се у наведеном делу није могла испитати ни правилност примене материјалног права, а што је било од утицаја и на правилност одлуке о трошковима поступка, због чега је у том делу пресуда морала бити укинута и предмет у наведеном делу враћен првостепеном суду на поновно суђење.

Битна повреда одредаба поступка из члана 374. став 2. тачка 12. ЗПП, огледа се у томе што у пресуди о битним чињеницама нису наведени јасни и ваљани разлози, односно у томе што је о истима дато нејасно, неразумљиво и контрадикторно образложење, сходно чему пресуда има недостатака због којих се њена законитост и правилност не може испитати. Осим тога, погрешно је и непотпуно утврђено чињенично стање, на шта се основано указује и жалбама парничних странака.

Насиље у породици дефинисано је одредбом члана 197. Породичног закона, тако што је ставом првим, одређено да се под насиљем у породици подразумева понашање којим један члан породице угрожава телесни интегритет, душевно здравље или спокојство другог члана породице, док су у ставу другом истог члана закона, наведени карактеристични видови насиља, (именовани облици насиља), али уз одређење да се насиљем у породици сматра и свако друго дрско, безобзирно и злонамерно понашање које један члан породице испољава према другом члану породице (неименовани облици насиља). Ставом 3. истог члана прописано је да се члановима породице у смислу става 1.

овог члана сматрају се: супружници или бивши супружници; деца, родитељи и остали крвни сродници, те лица у тазбинском или адоптивном сродству, односно лица која везује хранитељство; лица која живе или су живела у истом породичном домаћинству; ванбрачни партнери или бивши ванбрачни партнери; лица која су међусобно била или су још увек у емотивној или сексуалној вези, односно која имају заједничко дете или је дете на путу да буде рођено, иако никада нису живела у истом породичном домаћинству.

Наиме, чињенично стање побијане пресуде састоји се првенствено из изношења навода тужиоца о догађајима који се хронолошки помињу у тужби, а у којима је по његовим речима испољено насиље од стране тужене према њему што не може да представља чињенично стање у смислу одредбе члана 8. ЗПП, према којем суд одлучује по свом уверењу, на основу савесне и брижљиве оцене сваког доказа засебно, свих доказа као целине и на основу резултата целокупног поступка. Правилно утврђено чињенично стање мора да садржи јасно изложене чињенице које је суд утврдио на основу изведених доказа, уз навођење који су докази прихваћени, који су одбијени и из којих разлога, те како се из тих доказа изводи закључак о постојању или непостојању насиља и потребама мера заштите. Будући да првостепени суд то није учинио, већ се ограничио само на излагање тврдњи једне стране, чињенично стање је неправилно а такође и непотпуно утврђено.

Надаље, према стању у списима предмета, првостепени суд није извео све доказе који су предложени у тужби, а посебно није извео доказ саслушањем сведока које је тужилац предложио као непосредне очевице спорних догађаја из којих, према његовим наводима, проистиче насилно понашање тужене према њему. Суд се у образложењу побијане одлуке није изјаснио о томе зашто предложени докази за саслушање сведока нису изведени иако из исказа тужиоца јасно произлази да су ти сведоци били присутни, нити је навео разлоге због којих сматра да исти нису од значаја за одлучивање. Тиме је суд онемогућио проверу правилности и законитости првостепене одлуке, јер се из образложења не види на којим доказима заснива одлуку о постојању насиља и основаности тужбеног и противтужбеног захтева. С тим у вези, иако је тужилац саслушан током поступка, ипак није детаљно испитан о свим догађајима који су наведени у тужби и у противтужби, па је првостепени суд био дужан да у складу са одредбама члана 8. и 10. ЗПП спроведе доказни поступак на начин који обезбеђује потпуно разјашњење односа између странака и свих одлучних чињеница посебно када се ради о наводима о међусобном насиљу и евентуалним мерама заштите.

Поред тога, овај суд налази да је првостепени суд пропустио да се осврне на медицинску документацију у виду лекарских извештаја, а коју је тужена током поступка приложила. Наиме, из образложења побијане одлуке произлази да је суд навео постојање предметне медицинске документације, али да исту није подробно ценио, нити ју је довео у везу са конкретним догађајима описаним у тужби односно противтужби. Суд није образложио да ли повреде наведене у лекарским извештајима временски, садржински или на други начин кореспондирају са догађајима које су странке навеле, па стога остаје нејасно на основу чега суд доноси закључак о постојању односно непостојању насиља. Овакав недостатак у оцени доказа доводи до тога да одлука буде нејасна и противречна сама себи посебно у делу одлуке који се односи на евентуално насиље над туженом јер суд није јасно навео у чему се конкретно састојало понашање тужиоца које има обележје насиља у смислу члана 197. став 1. Породичног закона, осим што је само споменуо да је дошло до физичког контакта између парничних странака у вези догађаја који се десио 2022. године на бензинској пумпи у Сомбору. Из образложења побијане одлуке се не види да је суд утврдио постојање било ког конкретног догађаја, времена, места, облика или последица насиља над туженом нити да је медицинску документацију вредновао у контексту тих догађаја. Такође, другостепени суд указује да је првостепени суд био дужан

да правилно цени и чињеницу да се тужена током целог поступка није одазивала позивима суда, нити позивима центра за социјални рад ради давања изјава, односно саслушања у поступку. Иако је првостепени суд у образложењу навео ту околност, није је адекватно вредновао у контексту процене основаности тужбеног, односно противтужбеног захтева. Стога првостепена одлука остаје посебно нејасна у делу у којем је суд уважио тужбени захтев тужене, будући да се из образложења не види на основу којих конкретних доказа је суд извео закључак да је противтужбени захтев делимично основан, делимично није, с обзиром да пресуда не садржи јасне и непротивречне разлоге о одлучним чињеницама. С обзиром на наведено, пресуда је, нарочито у вези тужбеног захтева тужене, у целости захваћена битном повредом одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 12. ЗПП, на шта се оправдано жалбом тужиоца указује.

Првостепени суд у побијаној пресуди помиње да се и против једне и против друге парничне странке воде одређени поступци при чему није прецизно и јасно навео из ког од наведених догађаја и према коме је изречена која мера, као и из ког од ових догађаја је започет поступак односно да ли је и правноснажно окончан. Поред тога, првостепени суд у побијаној одлуци такође само помиње да је психолошким вештачењем у предмету КТ бр. 1352/22 утврђено да је тужилац склон да улази у непромишљење и изненадне сукобе са људима праћене презиром и одбацивањем и да је склон конзумирању алкохола, међутим исти не доводи у везу са конкретним догађајима насиља који су предмет тужбеног и противтужбеног захтева. Евидентно је такође да је током поступка затражен и прибављен извештај надлежног Центра за социјални рад за тужиоца у вези с а пријавом насиља у породици, који се изјаснио и о сврсисходности заштитних мера у односу на њега, али првостепени суд при том исти извештај треба да цени и доведе у везу са свим осталим доказима.

Суд је имао у виду да је тужена током поступка пријавила више адреса свог пребивалишта или боравишта на којима у већини случајева није затицана, али се ипак одазвала једном на позив суда и била саслушана на околности у вези са својим пребивалиштем и то на адреси у Новом Саду, у улици ... бр. ..., па како је на крају та адреса пасивизирана иста је била у обавези да извести суд о свом боравишту уколико није пријавила пребивалиште, а што произлази из извештаја МУП, Полицијске управе Нови Сад од 1.12.2023. године, те с тим у вези овај суд сматра да је тужена уредно позивана путем огласне табле у складу са чланом 144. ЗПП, па су наводи жалбе тужене у овом делу без основа.

Наводи жалбе тужене којима оспорава надлежност првостепеног суда нису основани, имајући у виду да је надлежност, у конкретном случају, била правилно заснована у тренутку покретања поступка јер је тужена имала пребивалиште, а тужилац боравиште на територији Републике Србије, а и радње насиља су по наводима тужбе, односно противтужбе предузете претежно на територији Републике Србије. Накнадна промена места боравка тужене, не може утицати на промену већ засноване надлежности суда, тим пре што тужена није обавестила суд о промени адресе пребивалишта или боравишта, иако је била дужна.

Из списка предмета произлази да је пуномоћник тужене поднесак са захтевом за одлагање рочишта предао пошти 7.4.2025. године, дакле два дана пре заказаног рочишта, али је исти у суд стигао на дан одржавања рочишта 9.4.2025. године око 14 часова (након одржавања рочишта на ком је закључена главна расправа), о чему сведочи пријемни печат првостепеног суда на коме је назначен датум и време пријема спорног поднеска. Првостепени суд, имајући у виду да захтев није био благовремен није имао могућност да о њему одлучи пре одржавања рочишта, па самим тим није могао ни поступити по њему.

Тужена је на рочиште била уредна позвана путем огласне табле суда у складу са чланом 144. ЗПП, с обзиром да није пријавила промену пребивалишта нити боравишта. Будући да су постојали услови да се рочиште одржи у одсуству уредно позване тужене, првостепени суд није учинио битну повреду одредаба поступка из члана 374. став 2. тачка 7. ЗПП те се не може сматрати да је туженој било ускраћено право да учествује у поступку.

Како из стања у списима предмета јасно произлази да је тужена готово све време током поступка имала пуномоћнике, с тим да се једном приликом и одазвала суду, а да је надаље била у обавези да јасно и недвосмислено презентира доказ о промени свог пребивалишта или боравишта, уколико их је мењала, то у конкретнј ситуацији нису били испуњени услови за постављање привременог заступника, у смислу одредби члана 81. ЗПП-а.

Имајући у виду да се основано жалбама парничних странака указје да чињенично стање побијане пресуде није правилно и потпуно утврђено, те да првостепена пресуда не садржи јасне и непротивречне разлоге о одлучним чињеницама услед чега је захваћена битном повредом одредаба парничног поступка из члана 374. став 2 тачка 12. ЗПП-а, то није било могуће испитати њену законитост са аспекта правилне примене материјалног права, због чега је иста укинута у побијаном делу, као и и одлука о трошковима парничног поступка, с обзиром да зависи од коначне одлуке о тужбеном, односно противтужбеном захтеву.

Сходно наведеном, одлучено је као у изреци, на основу члана 391. став 1, 392. став 2. и члана 401. став 1 тачка 3. ЗПП.

У поновном поступку, првостепени суд ће отклонити наведену битну повреду одредаба парничног поступка и употпунити чињенично стање, на начин указан овим решењем, те након споведеног доказног поступка и правино и потпуно утврђеног чињеничног стања донету нову на закону засновану одлуку о непресуђеном делу тужбеног и противтужбеног захтева и трошковима целокупног поступка, за коју ће дати јасне и непротивречне разлоге.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА-СУДИЈА

Љиљана Цицмил с.р.

Зто: